

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ అష్టషష్ఠితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టష్టితమః సర్గః ॥

కుంభకర్ణవధం శ్రుత్వా రావణస్య విలాపః

కుంభకర్ణం హతం దృష్ట్వా రాఘవేణ మహాత్మనా |
రాక్షసా రాక్షసేంద్రాయ రావణాయ న్యవేదయన్ || 6.68.1 ||

రాజన్ స కాలసంకాశః సంయుక్తః కాలకర్మణా |
విద్రావ్య వానరీం సేనాం భక్షయిత్వా చ వానరాన్ || 6.68.2 ||

ప్రతపిత్వా ముహూర్తం తు ప్రశాంతో రామతేజసా |
కాయేనార్థప్రవిష్టేన సముద్రం భీమదర్శనం || 6.68.3 ||

నికృత్తనాసాకర్ణేన విక్షరద్రుధిరేణ చ |
రుద్ధ్వా ద్వారం శరీరేణ లంకాయాః పర్వతోపమః || 6.68.4 ||

కుంభకర్ణస్తవ భ్రాతా కాకుత్స్థశరపీడితః |
అగండభూతో వివృతో దావదగ్ధ ఇవ ద్రుమః || 6.68.5 ||

శ్రుత్వా వినిహతం సంఖ్యే కుంభకర్ణం మహాబలం |
రావణః శోకసంతప్తో ముమోహ చ పపాత చ || 6.68.6 ||

పితృవ్యం నిహతం శ్రుత్వా దేవాంతకనరాంతకౌ |
త్రిశిరాశ్చాతికాయశ్చ రురుదుః శోకపీడితాః || 6.68.7 ||

భ్రాతరం నిహతం శ్రుత్వా రామేణాక్లిష్టకర్మణా |
మహోదరమహాపార్శ్వో శోకాక్రాంతౌ బభూవతుః || 6.68.8 ||

తతః కృచ్ఛాత్ సమాసాద్య సంజ్ఞాం రాక్షసపుంగవః |
కుంభకర్ణవధాద్ దీనో విలలాపాకులేంద్రియః || 6.68.9 ||

హో వీర రిపుదర్పఘ్న కుంభకర్ణ మహాబల |
త్వం మాం విహాయ వై దైవాద్ యాతోఽసి యమసాదనం || 6.68.10 ||

మమ శల్యమనుద్భృత్య బాంధవానాం మహాబల |
శత్రుసైన్యం ప్రతాప్యైకః క్వ మాం సంత్యజ్య గచ్ఛసి || 6.68.11 ||

ఇదానీం ఖల్వహం నాస్మి యస్య మే పతితో భుజః |
దక్షిణోఽయం సమాశ్రిత్య న బిభేమి సురాసురాత్ || 6.68.12 ||

కథమేవంవిధో వీరో దేవదానవదర్పహా |
కాలాగ్నిప్రతిమో హ్యద్య రాఘవేణ రణే హతః || 6.68.13 ||

యస్య తే వజ్రనిష్పేషో న కుర్యాద్ వ్యసనం సదా |
స కథం రామబాణార్తుః ప్రసుప్తోఽసి మహీతలే || 6.68.14 ||

ఏతే దేవగణాః సార్థమృషిభిర్గగనే స్థితాః |
నిహతం త్వాం రణే దృష్ట్వా నినదంతి ప్రహర్షితాః || 6.68.15 ||

ధ్రువమద్యైవ సంహృష్టా లబ్ధలక్షాః ప్లవంగమాః |
ఆరోక్ష్యంతీహ దుర్గాణి లంకాద్వారాణి సర్వశః || 6.68.16 ||

రాజ్యేన నాస్తి మే కార్యం కిం కరిష్యామి సీతయా |
కుంభకర్ణవిహీనస్య జీవితే నాస్తి మే మతిః || 6.68.17 ||

యద్యహం భ్రాతృహంతారం న హన్మి యుధి రాఘవం |
నను మే మరణం శ్రేయో న చేదం వ్యర్థజీవితం || 6.68.18 ||

అద్యైవ తం గమిష్యామి దేశం యత్రానుజో మమ |
నహి భ్రాతృన్ సముత్సృజ్య క్షణం జీవితుముత్సహే || 6.68.19 ||

దేవా హి మాం హసిష్యంతి దృష్ట్వా పూర్వాపకారిణం ।
కథమింద్రం జయిష్యామి కుంభకర్ణ హతే త్వయి ॥ 6.68.20 ॥

తదిదం మామనుప్రాప్తం విభీషణవచః శుభం ।
యదజ్ఞానాన్మయా తస్య న గృహీతం మహాత్మనః ॥ 6.68.21 ॥

విభీషణవచస్తావత్ కుంభకర్ణప్రహస్తయోః ।
వినాశోఽయం సముత్పన్నో మాం వ్రీడయతి దారుణః ॥ 6.68.22 ॥

తస్యాయం కర్మణః ప్రాప్తో విపాకో మమ శోకదః ।
యన్మయా ధార్మికః శ్రీమాన్ స నిరస్తో విభీషణః ॥ 6.68.23 ॥

ఇతి బహువిధమాకులాంతరాత్మా
కృపణమతీవ విలప్య కుంభకర్ణం ।
న్యపతదపి దశాననో భృశార్త -
స్తమనుజమింద్రరిపుం హతం విదిత్వా ॥ 6.68.24 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే అష్టషష్టితమః సర్గః ॥